

Między 1944/45 a 1981

**Objęcie władzy w Polsce przez komunistów, stan wojenny
w Polsce z uwzględnieniem gminy Spytkowice**

Łucja Marek - IPN Kraków

1945-1946

1947

1948

Kościół uciskany

fot. Tadeusz Ryba, zbiory IPN

Nie był jedyną ofiarą...

ks. Józef Fudali

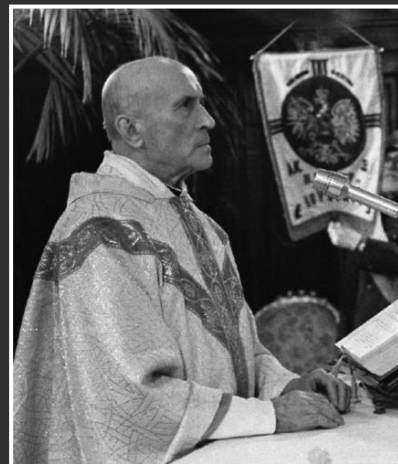
ks. Zygmunt Kaczyński

ks. Roman Kotlarz

o. Honoriusz Kowalczyk OP

ks. S. Niedzielak

ks. St. Suchowolec

ks. S. Zych

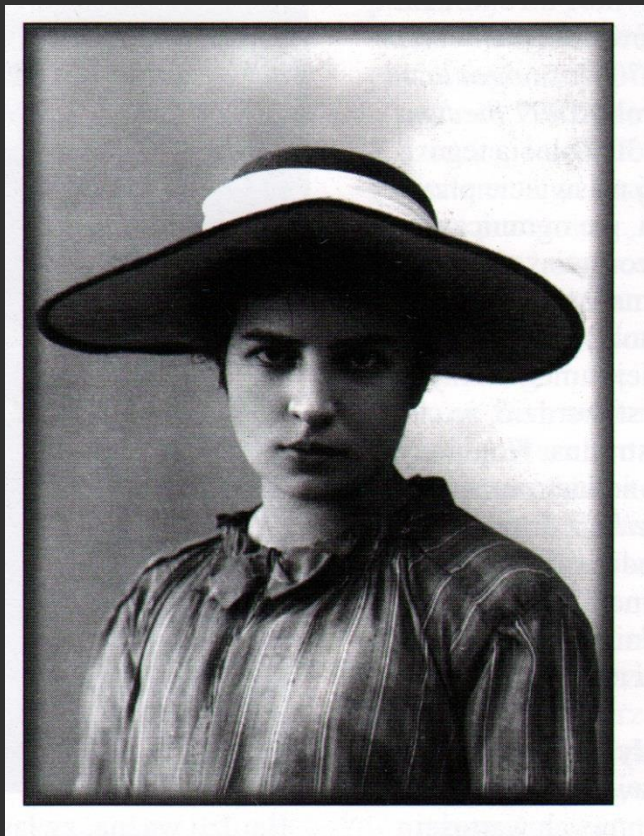
lata 50.

lata 70.

lata 80.

Siostry więźniarki

s. Izabela (Zofia) Łuszczkiewicz

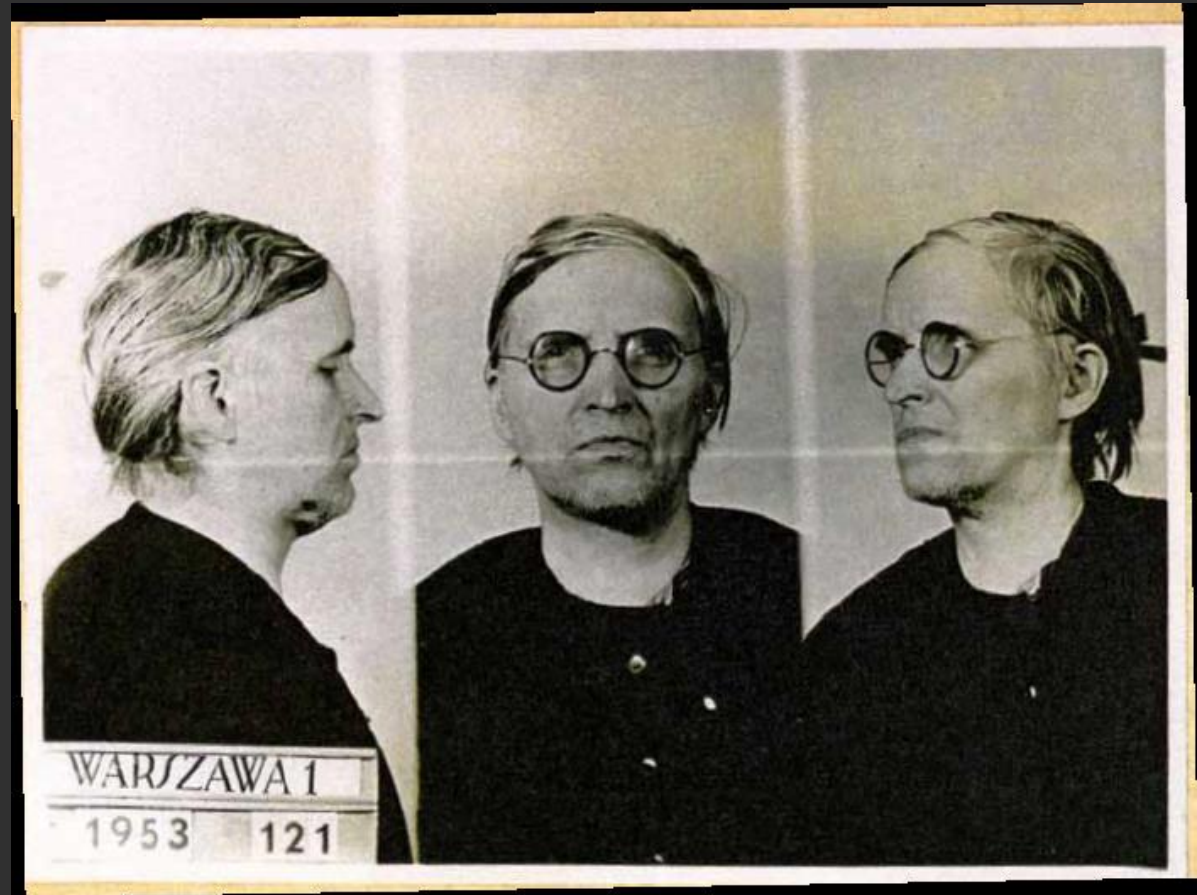
s. Izabela (Zofia) Łuszczkiewicz,
szarytka, aresztowana w 1948 r.
pod zarzutem szpiegostwa na
rzecz Niemiec i Watykanu oraz
zamiaru obalenia siłą ustroju,
skazana na 15 lat więzienia

W 2009 r. odznaczona Krzyżem
Komandorskim Orderu
Odrodzenia Polski

Siostry aresztowane i skazane pod fałszywym zarzutem szpiegostwa i czerpania z niego korzyści materialnych (związek z pokazowym procesem bp. Czesława Kaczmarka)

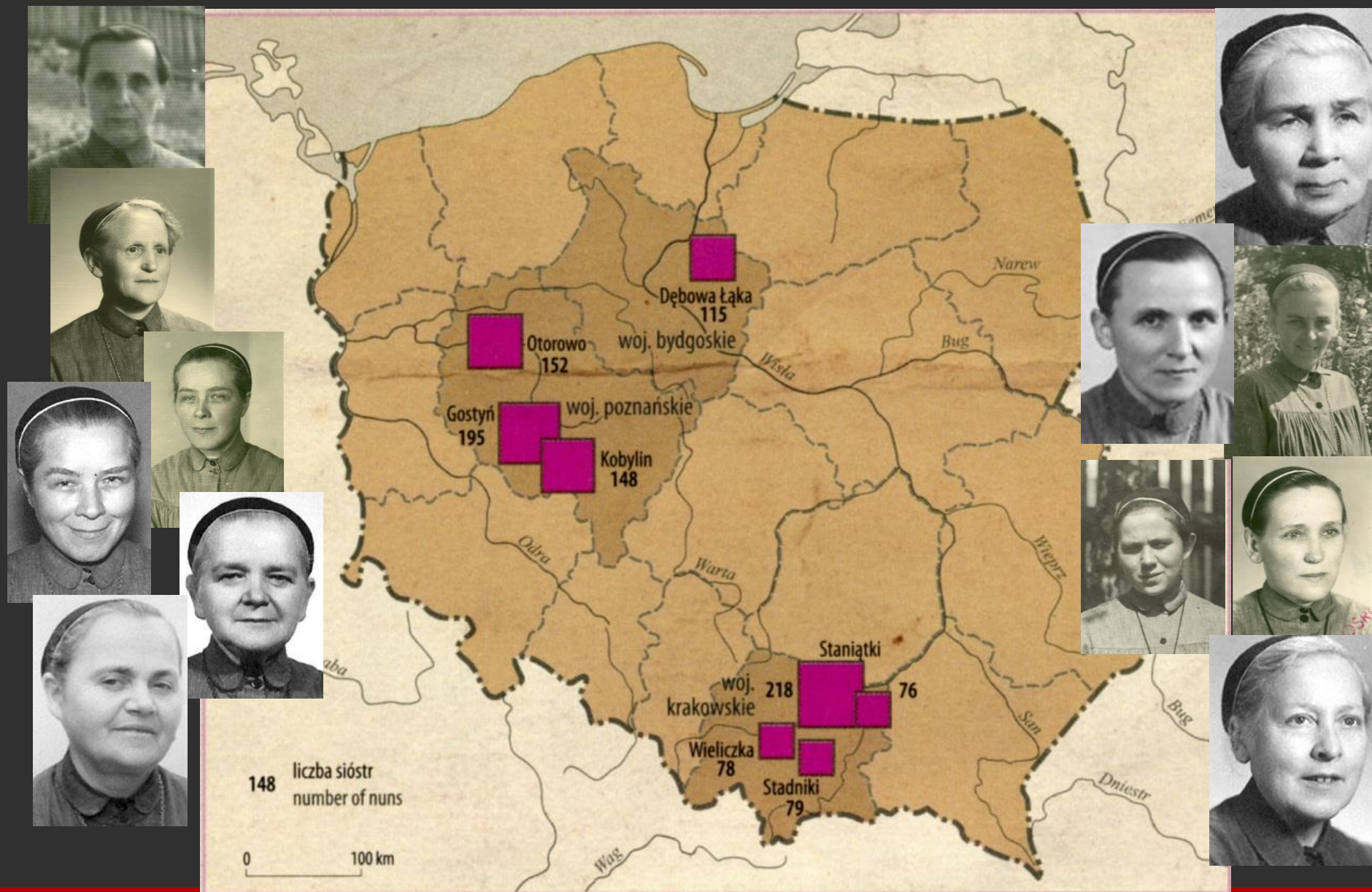

s. Izabela (Jadwiga) Machowska – nazaretanka, więziona 1952-1956 (amnestia)

s. Albina (Eleonora) Budzowska – sercanka, więziona 1952-1953, (zm., 1955 r.)

Akcja „X-2” – wysiedlenie sióstr

Miejsca osadzenia (obozes pracy) przygotowane dla wysiedlonych sióstr, 1954-1956 (fot. urszulanki szare)

Wysiedlenie sióstr urszulanek szarych z Otorowa w ramach Akcja X2, 1954 r.

Opieka siostr służebniczek starowiejskich nad dziećmi niepełnosprawnymi, Łódź

Opieka sióstr służebniczek starowiejskich nad obłożnie chorymi, niepełnosprawnymi, Grybów

Przygotowania do Milenium Chrztu Polski

Jasnogórskie Śluby Narodu Polskiego 26 sierpnia 1956 r.

Rok Królowej Polski (prolog obchodów Milenium)

Wielka Nowenna:

1957/1958 – Wierność Bogu, Krzyżowi, Ewangelii, Kościołowi i jego pasterzom,

1958/1959 – Naród wierny łasce (łaska uświęcająca i pokuta),

1959/1960 – życie jest światłością ludzi (życie i sakrament Eucharystii),

1960/1961 – Małżeństwo – sakrament wielki w Kościele (katolickie małżeństwo),

1961/1962 – Rodzina Bogiem silna (chrześcijańska rodzina),

1962/1963 – Młodzież wierna Chrystusowi (wychowanie chrześcijańskie),

1963/1964 – Abyście się społecznie miłowali (miłość i sprawiedliwość),

1964/1965 – Nowy człowiek w Chrystusie (odnowienie kultury chrześcijańskiej),

1965/1966 – Weź w opiekę naród cały (wierność Maryi).

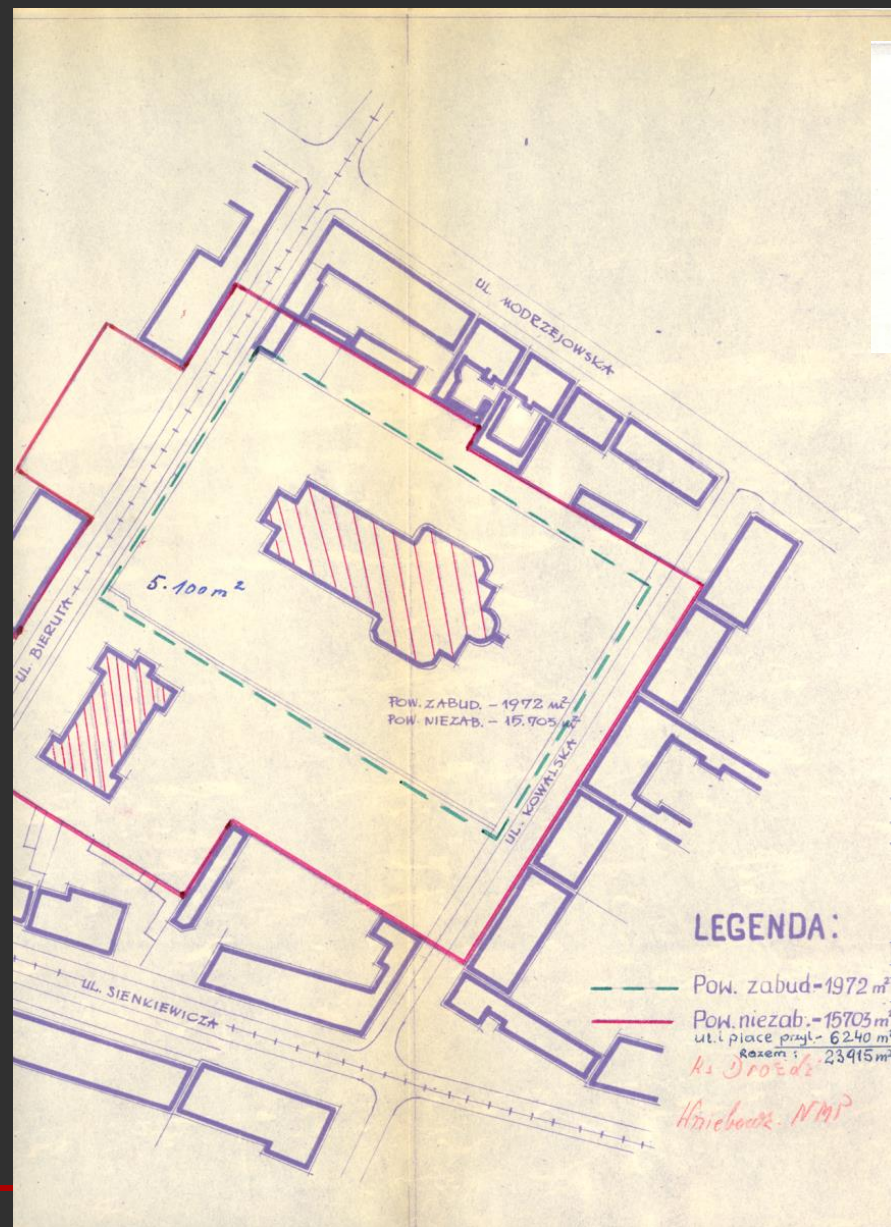
Peregrynacja kopii obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej

Rok Jubileuszowy 1966/1967: Gniezno, Poznań, Jasna Góra, diecezje

„Kler to jest nasz wróg, to jest druga strona barykady”

/Władysław Wicha, 29 VIII 1958 r./

Zatępnik Nr. 1.
 „Lina barykady”
 przy ul. Kowalskiej.
 Podobno większość z
 ruty Redlera

Plan terenu wokół kościoła
 Wniebowzięcia NMP w
 Sosnowcu opracowany
 przez Służbę
 Bezpieczeństwa

Przestrzeń publiczna (procesje)

(uroczystości Bożego Ciała)

Przestrzeń publiczna (peregrynacja kopii obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej)

Uroczystość
zakończenia
peregrynacji
kopii obrazu
Jasnogórskiego
o po diecezji
katowickiej,
Katowice-
Panewniki,
29 X 1967 r.

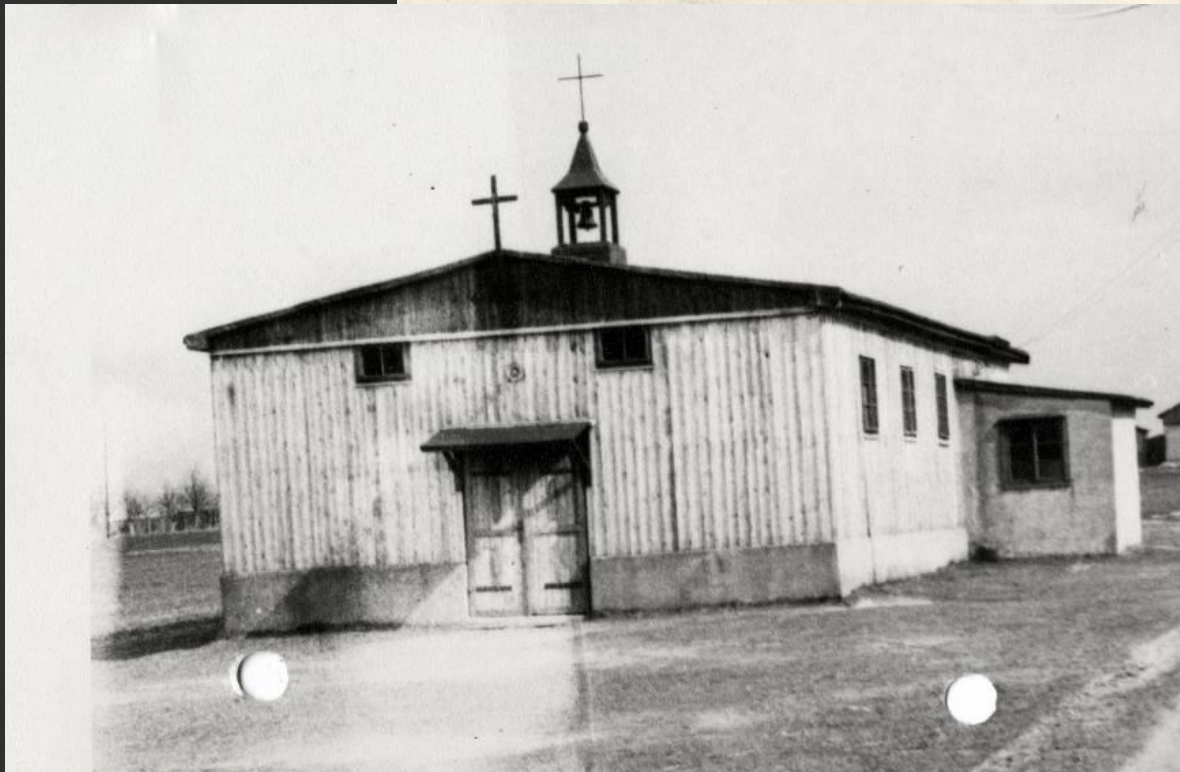
(zdjęcie ze
zbiorów Archiwum
Franciszkanów w
Katowicach-
Panewnikach_

Nielegalne budownictwo sakralne

Kaplica w Braninach Wielkich p. l. w.
po nielegalnym oszalowaniu w lutym 1861 r.
Historyczna na kaplica publiczna w 1945 r.
z b. strony - białej. Należy do parafii w Bralinach
groźna w Ci-wie.

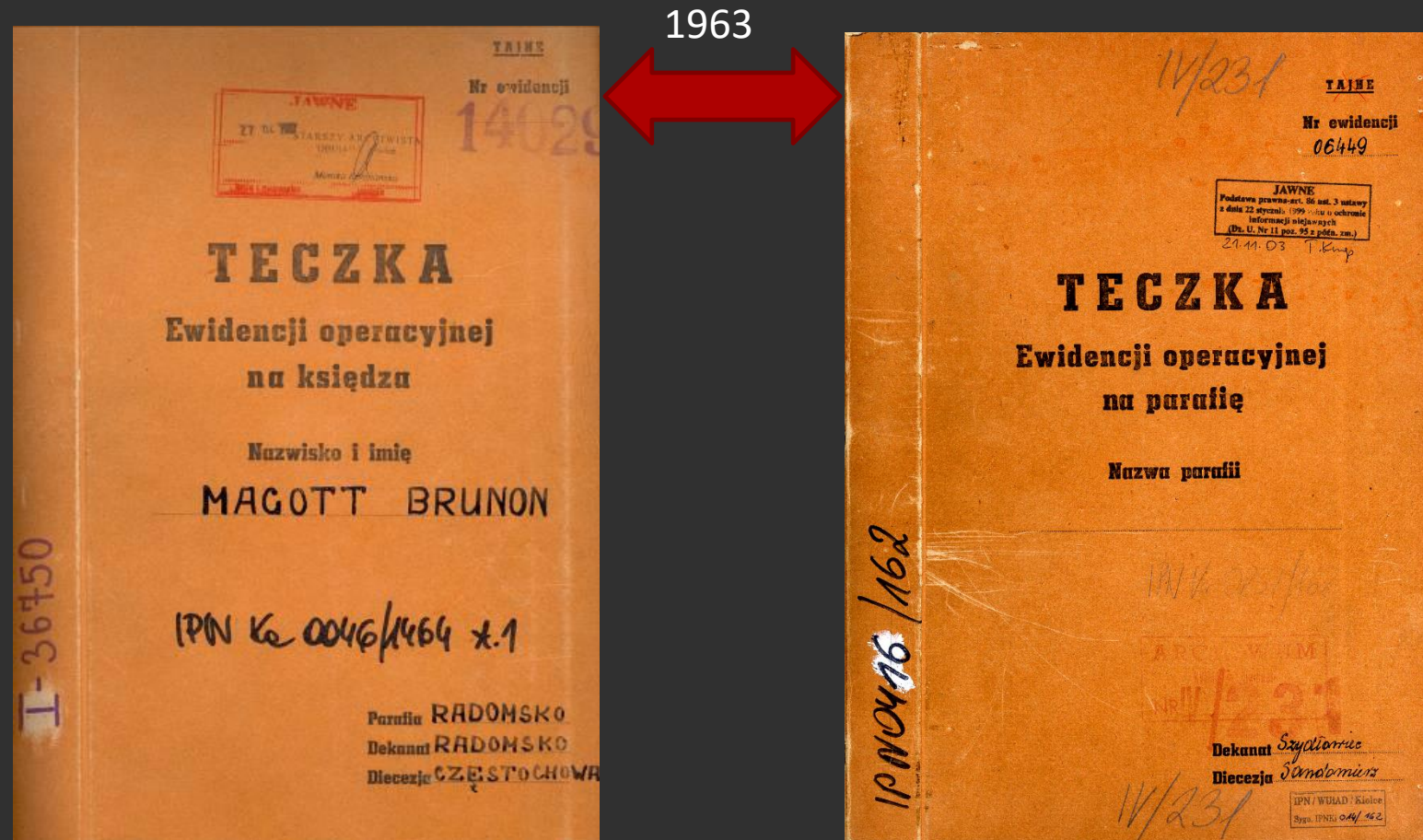
Stroniczice, ul. Kopernika 3

24. I. 1961 r.

Teczka ewidencji operacyjnej na księdza (odrębna na każdego kapłana)

Teczka ewidencji operacyjnej na parafię (odrębna na każdą parafię)

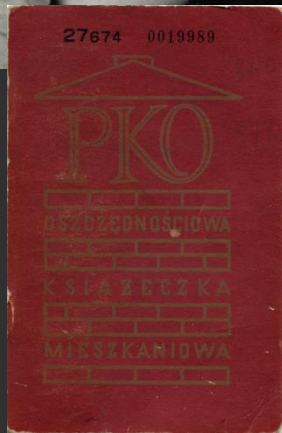

„Istotą proponowanych zmian jest przeniesienie punktu ciężkości z pracy w zagadnieniu w ogóle na pracę nad konkretnymi parafiami i konkretnymi księżmi” [1962 r.]

Laicyzacja życia – „nowe” świeckie obrzędy i obyczaje

...nadaję Ci imię... - świecki chrzest

POLSKA
RZECZPOSPOLITA
LUDOWA

UROCZYSTY AKT
NADANIA IMIENIA

**URZĄD
STANU CYWILNEGO
przyjmując**

.....
**do społeczności obywateli
Polskiej
Rzeczypospolitej
Ludowej
składa gratulacje Rodzicom
z życzeniami wychowania
dziecka na prawego
Obywatela naszej Ojczyzny**

.....
.....
**Kierownik
Urzędu Stanu Cywilnego**

Stan wojenny

Generał armii Wojciech Jaruzelski przygotowujący się do odczytania przemówienia informującego o wprowadzeniu stanu wojennego; Warszawa, 13 XII 1981

Czołgi T-55 na ulicach Zbąszynia w czasie stanu wojennego

29.1.82 zwalniający

K. Jodła

T A J N E

5762-W.IV

W 8 2 4 5 2 6 4 0 3 5

1. **GÓRECKI** Nazwisko
 2. **Stanisław - Józef** Imiona
 3. **s. Franciszka** Imię ojca
 4. **Maria Szarek** Imię i nazwisko panięskie matki
 5. **07.10.1923 r. - Spytkowice** Data i miejsce urodzenia
 6. **Polska** Narodowość
 7. **Polskie** Obywatelstwo
 8. **podstawowe** Wykształcenie
 9. **ehiopskie** Pochodzenie społeczne
 10. **rolnik** Zawód wyuczony
 11. **rolnik** Zawód wykonywany
 12. **żonaty** Stan cywilny
 13. **czł. - Związku Rolniczego** Przynależność organizacyjna
 14. **aktasne gospodarstwo rolne** Miejsce zatrudnienia
 15. **rolnik** Zajmowane stanowisko
 16. **Spytkowice - 243** Miejsce i adres
NUMER EWIDENCYJNY
3311000702652

Dokument nie zawiera treści niejawnych
Kartoteka: Kartoteka ogólnoinformacyjna
Aktotwórca: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w Warszawie [1944] 1954-1990
Sygnatura akcesji: IPN BU 2911/1

lt

interwiewowany dnia 13.12.81
Zastosowano środek zapobiegawczy - fakt
na amiosek Dypl. IV. KUMO.
Nazwa jednostki śledczej i Nr repertorium

O jakie przestępstwo podejrzany
 Kwalifikacja prawna - art. paragraf
 Nr repert. i nazwa nadzorującej prokuratury
~~BB-5762~~
 Nr rej. Bura (Wydz.) „C” Nr archiwum
 Stopień, nazwisko i imię inspektora śledczego
 22.12.81
 data, podpis i pieczęć

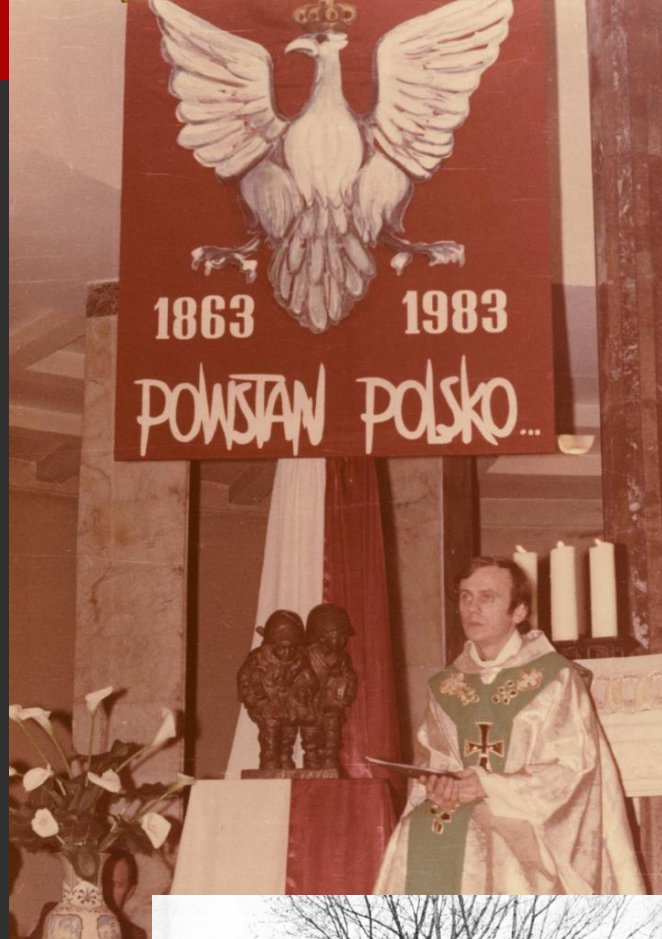
data zapisu	Przebieg sprawy
19 LUTY 1985	

Dokument nie zawiera treści niejawnych
Kartoteka: Kartoteka ogólnoinformacyjna
Aktotwórca: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w Warszawie [1944] 1954-1990
Sygnatura akcesji: IPN BU 2911/1

Kapłan Solidarności

31 VIII 1980 r. odprawił
na prośbę
strajkujących
robotników Huty
Warszawa Mszę św.
Wkrótce stał się
gorliwym kapłanem
ruchu „Solidarności”
dzięki swym
płomiennym kazaniom i
Mszom św. w intencji
Ojczyzny

Msza św. za Ojczyznę, balkon kościoła pw. św. Stanisława Kostki w Warszawie-Żoliborzu

Aktorzy pomagający ks. Jerzemu w przygotowaniach do Mszy św. za Ojczyznę

ZBRODZIA

Ostatnia Msza św. z udziałem ks. Jerzego

19 X 1984 r. w okolicach Górska k. Bydgoszczy trzech funkcjonariuszy SB zatrzymało samochód wiozący księdza i uprowadzili kapłana. Po brutalnym pobiciu wrzucili ciało księdza do Zalewu Wiślanego w okolicach Włocławka.

Miejsce uprowadzenia ks. Popiełuszki

BŁOGOSŁAWIONY
KS. JERZY POPIELUSZKO
LAT 37
ZAMORDOWANY 19 X 1984

Nie był jedyną ofiarą...

ks. Józef Fudali

ks. Zygmunt Kaczyński

ks. Roman Kotlarz

lata 50.

lata 70.

o. H. Kowalczyk OP

ks. S. Niedzielak

ks. St. Suchowolec

ks. S. Zych

lata 80.

Dziękuję za uwagę

oprac. Łucja Marek, Oddział IPN w Krakowie
